

חוק חמרי נפץ, תשי"ד-1954

רשויות ומשפט מנהלי – חומרי נפץ

משפט פרטי וכלכלה – מסחר – סחר

תוכן ענינים

2	Go	פרק ראשון – הגדרות	
2	Go	הגדרות	סעיף 1
2	Go	פרק שני – ייצור חמרי נפץ	
2	Go	ייצור חומר מאושר	סעיף 2
2	Go	ייצור חומר בלתי מאושר	סעיף 3
2	Go	בית חרושת	סעיף 4
2	Go	פרק שלישי – החסנתם של חמרי נפץ	
2	Go	החזקת חומר מאושר והחסנתו	סעיף 5
2	Go	החזקת חומר בלתי מאושר	סעיף 6
2	Go	מחסן	סעיף 7
3	Go	פרק רביעי – המסחר בחמרי נפץ	
3	Go	מכירת חומר נפץ וקנייתו	סעיף 8
3	Go	יבוא ויצוא של חומר נפץ	סעיף 9
3	Go	הובלת חמרי נפץ	סעיף 10
3	Go	פרק חמישי – סמכויות עזר	
3	Go	הבטחת השמירה על הוראות החוק	סעיף 11
3	Go	ועדת ערעור	סעיף 13
3	Go	ערעור על	סעיף 14
3	Go	הוראות כלליות בנוגע להיתרים	סעיף 15
4	Go	הצגת היתר	סעיף 16
4	Go	סמכויות המשטרה	סעיף 17
4	Go	סמכויות עובדי הדואר והרכבת	סעיף 18
4	Go	פרק ששי – הוראות שונות	
4	Go	עונשין	סעיף 19
5	Go	שותפות בעבירה	סעיף 20
5	Go	שמירת תוקף	סעיף 21
5	Go	אי תחולת ה	סעיף 22
5	Go	העברת סמכויות	סעיף 23
5	Go	ביצוע ותקנות	סעיף 24
5	Go	ביטול	סעיף 25
6	Go	תחילת תוקף	סעיף 26

פרק ראשון – הגדרות

הגדרות

"חומר מאושר" - חומר נפץ שהממשלה אישרה אותו, באכרזה שפורסמה ברשומות, לענין חוק זה ;

”ייצור“, לענין חמרי נפץ - הרכבתם של אותם חמרים מחלקיהם השונים, בכל תהליך שהוא, הפיכתם מחומר מסוג אחד לחומר מסוג אחר, שינוים, תיאומם לשימוש או תיקונם;
”כלי הסעה“ - כל כלי המשמש להסעת בני אדם או משאות, ביבשה, בים או באוויר, בין מנועי ובין שאינו מנועי;

"מפקח" - מי שנתמנה על ידי שר כמפקח לצורך חוק זה.

ייצור חומר מאושר

ייצור חומר בלתי
מאושר

בית חרושת

החזקת חומר מאושר והתסגנתו

החזקת חומר בלתי
מאושר

מחסן

¹ ר' י"פ תשי"ד מס' 357 מיום 24.6.1954 עמ' 1308 ותיקוניה.

פרק רביעי – המסחר בחמרי נפץ

8. לא ימכור אדם ולא יקנה חומר נפץ ולא ישתמש בו אלא לפי היתר מאת שר. מכירת חומר נפץ
וקנייתו
(תיקון מס' 2)
תשל"ו-1975
9. לא ייבא אדם חומר נפץ, ולא ייצא אותו אלא לפי היתר מאת שר. יבוא ויצוא של חומר
נפץ
10. לא יעביר אדם חומר נפץ ממקום למקום, אם בכלי הסעה ואם באופן אחר, אלא לפי היתר מאת מפקח או באמצעות אדם שיש בידו היתר כזה. הובלת חמרי נפץ
- פרק חמישי – סמכויות עזר**
11. (א) מפקח רשאי בכל עת לערוך בקורת על מנת לבדוק אם ממלאים אחרי הוראות חוק זה.
(ב) בעריכת ביקורת לפי סעיף קטן (א) רשאי המפקח – הבטחת השמירה על
הוראות החוק
- (1) להיכנס בכל עת לכל מקום שיש לו יסוד להניח שמחזיקים בו חמרי נפץ, או שמבצעים בו עבירה על הוראה מהוראותיו של חוק זה, ולבדוק כל דבר הנמצא באותו מקום, לרבות הפנקסים המתנהלים בו, וליטול דוגמה מכל דבר לשם בדיקה; אולם לא ישתמש מפקח בסמכותו לפי פסקה זו, לגבי מקום המשמש בית מגורים בלבד, אלא על פי צו חיפוש מאת בית משפט מוסמך;
- (2) להשתמש בכל הסמכויות הנתונות לפקיד משטרה בדרגת מפקח בסעיף 2 לפקודת הפרוצדורה הפלילית (עדות), והסעיפים 3 ו-4 לפקודה האמורה, יחולו על כל הודעה שרשם המפקח תוך שימוש בסמכויות אלה.
- (ג) כל אדם הנוגע בדבר חייב, ככל שיידרש לכך מאת מפקח, למסור לו ולשליחיו ידיעות ומסמכים, שלדעת המפקח יש בהם כדי להקל על ביצועו של חוק זה, אולם לא יידרש אדם למסור ידיעות ומסמכים שיש בהם כדי להפיליו.
12. (א) נוכח מפקח, אגב עריכת בקורת כאמור בסעיף 11, כי בחומר נפץ פלוני, נוהגים ייצור או תהליך עבודה אחר, או החסנה או הובלה, שהן, לדעתו, בניגוד להוראה מהוראותיו של חוק זה, או שיש בהן, לדעתו, סכנה תכופה לחיי אדם, רשאי המפקח לצוות, בצו חתום בידו, להפסיק אותם ייצור, תהליך עבודה, החסנה או הובלה עד שהמעוות יתוקן להנחת דעתו של המפקח; צו כזה ייקרא "צו-הפסק". צו-הפסק
- (ב) נתן מפקח צו-הפסק ולא בוצע הצו בתוך התקופה שנקבעה בו, רשאי המפקח לאחוז בכל האמצעים הדרושים לביצוע הצו, או לכפיית ביצועו.
- (ג) מתן צו-הפסק וביצועו אין בהם כדי לפטור מאחריות פלילית לכל עבירה על הוראה מהוראותיו של חוק זה.
13. (א) שר המשפטים ימנה, לענין פרק זה, ועדת ערעור של שלושה ובהם שופט אחד שישמש יושב ראש.
(ב) הודעה על הקמתה של ועדת הערעור, על הרכבה ועל כתבתה תפורסם ברשומות.
(ג) (1) שר המשפטים רשאי להתקין תקנות הקובעות את סדרי הדין לפני ועדת הערעור;
(2) ועדת הערעור תקבע בעצמה את סדרי דינה בכל שלא נקבעו בתקנות.
14. (א) הרואה עצמו נפגע על ידי צו-הפסק או על ידי סירוב המפקח לבטל את הצו לאחר שתוקן המעוות, רשאי לערער לפני ועדת הערעור.
(ב) הערעור יוגש לוועדת הערעור בשני טפסים; טופס אחד תמציא הועדה למפקח שנתן את הצו.
(ג) הגשת ערעור על צו-הפסק אינה מעכבת את ביצוע הצו.
(ד) ועדת הערעור רשאית לאשר צו-הפסק, לשנותו או לבטלו.
(ה) אין אחרי החלטת ועדת הערעור ולא כלום.
15. (א) מי שמוסמך לתת היתר לפי חוק זה, רשאי לתתו בתנאים ובסייגים שייראו לו, ומשעשה כן חייב בעל ההיתר למלא אחרי כל תנאי או סייג כזה. היתר לפי חוק זה יכול שיהיה הוראות כלליות
בנוגע להיתרים
(תיקון מס' 1)
תשכ"ב-1961

כללי או מסוייג לחומר פלוני או לסוג פלוני של חמרים.

(ב) נותן ההיתר רשאי לדרוש מהמבקש, כתנאי קודם למתן ההיתר, כל תעודה שתסייע לו בשיקול דעתו.

הצגת היתר

16. (א) המייצר חומר נפץ, או המחסין אותו, או המחזיק אותו בכל דרך אחרת, פרט להעברה בהיתר לפי חוק זה, יציג את ההיתר בכל עת במקום שבו הוא מייצר או מחסין או מחזיק אותו חומר כאמור.

(ב) המעביר חומר כאמור ישא את ההיתר כל זמן ההעברה.

17. (א) בעל היתר לפי חוק זה חייב להראותו לכל שוטר הדורש זאת ממנו.

סמכויות המשטרה
(תיקון מס' 3)
תשמ"א-1981

(ב) היה קצין משטרה בדרגת מפקח-משנה ומעלה הממלא תפקיד קצין חבלה משטרי סבור כי ייצורו של חומר נפץ או תהליך עבודה אחר, או שימוש, החסנה או הובלה של חומר נפץ, נעשים בניגוד להוראה מהוראותיו של חוק זה או לתנאי או לסייג שבהיתר שניתן על-פיו, או שיש בהם סכנה לחיי אדם או לרכוש, רשאי הקצין, באישור מפקח, להורות על החרמתו או השמדתו של חומר הנפץ או על החסנתו במקום אחר או על כל פעולה אחרת הנראית לו נחוצה להרחקת הסכנה; היה הקצין סבור כי הסכנה תכופה, רשאי הוא להורות כאמור אף ללא אישור מפקח ולהורות על ביצוע מייד.

(ג) הוראה כאמור בסעיף קטן (ב) רשאי הקצין שנתן אותה לבצעה בעצמו ורשאי הוא להטיל את ביצועה על שוטר, על המחזיק בחומר הנפץ, על האדם המטפל בו מטעם המחזיק, או על כל אדם אחר, ובלבד שיש להם לדעתו הכישורים המתאימים לבצע את ההוראה; ביצוע ההוראה יהיה באופן שלא יסכן חיי אדם או רכוש.

(ד) בעל חומר נפץ שעליו ניתנה הוראה לפי סעיף קטן (ב) רשאי לערער עליה, תוך ארבעה עשר ימים מיום שהודע לו עליה, לפני ועדת הערעור האמורה בסעיף 13, והוראות סעיף 14 (ב) עד (ד) יחולו, בשינויים המחוייבים; הושמד חומר הנפץ על פי הוראה לביצוע מייד, רשאית ועדת הערעור, אם מצאה שלא היה מקום ליתן הוראה להשמיד את חומר הנפץ, לפסוק למערער פיצויים מאוצר המדינה על אבדן חומר הנפץ.

(ה) הוראה עצמו נפגע בהחלטת ועדת הערעור רשאי לערער עליה, תוך שלושים ימים מהיום שהומצאה לו, לפני בית הדין האזורי לעבודה.

סמכויות עובדי
הדואר והרכבת

18. היה לעובד הדואר או לעובד הרכבת יסוד להניח, כי חבילה או מטען אחר, שנשלחו או שהובלו בדואר או ברכבת או שנמסרו למשלוח או להובלה כאמור, מכילים חומר נפץ, רשאי הוא לפתוח אותה בנוכחות קצין משטרה שדרגתו אינה פחותה מדרגת מפקח שני; הכילו החבילה או המטען חומר נפץ, ובעלם אינו ידוע, יחולטו החבילה או המטען לאוצר המדינה.

פרק ששי – הוראות שונות

19. (א) מי שעשה ללא היתר לפי חוק זה דבר שעשייתו טעונה היתר כזה, או שהפר תנאי או סייג שבהיתר, או עבר על הוראות סעיף 5 דינו - מאסר שתי שנים או קנס חמישה-עשר אלף לירות או שני העונשים כאחד, וחומר הנפץ שבו נעברה העבירה יחולט לאוצר המדינה.

עונשין
(תיקון מס' 2)
תשל"ו-1975

(ב) מי שעשה אחת מאלה:

- (1) הפריע למי שמוסמך לפעול לפי חוק זה בביצוע סמכויותיו או מנע זאת ממנו;
- (2) עבר על הוראות סעיף 11(ג);
- (3) מסר הודעה או מסמך לצורך חוק זה בידיעה שהם כוזבים בפרט חשוב, או שהיה לו יסוד להניח שהם כוזבים בפרט חשוב;
- (4) הפריע לכל אדם, או מנע ממנו, להתייצב לביקורת הנערכת לפי חוק זה או להיחקר בבקורת כזו;
- (5) עבר על הוראת סעיף 16,

דינו - מאסר שנה או קנס חמשת אלפים לירות או שני העונשים כאחד.

(ג) מי שגרם בזדון או מתוך רשלנות, להתפוצצות המסכנת חיי אדם או רכוש, דינו - מאסר חמש שנים או קנס שלושים וחמישה אלף לירות או שני העונשים כאחד.

(תיקון מס' 2)
תשל"ו-1975

20. (א) נעברה עבירה כאמור בסעיף 19 על ידי חבר בני אדם, מואגד או לא מואגד, אשם בעבירה גם כל אדם אשר בשעת ביצוע העבירה היה חבר ההנהלה, מנהל שותף או פקיד אחראי של אותו חבר, אם לא יוכיח אחת מאלה:

שותפות בעבירה

(1) שהוא לא ידע על ביצוע העבירה;

(2) שהוא נקט כל האמצעים המתקבלים על הדעת בכדי למנוע את ביצוע העבירה.

(ב) מקום שנעברה בו עבירה לפי סעיף 19, אשם בעבירה גם המחזיק באותו מקום, אלא אם יוכיח כאמור בסעיף קטן (א).

21. האמור בחוק זה אינו בא לפגוע בכל סמכות שניתנה בחוק אחר ולא לגרוע מכל הוראה שבחוק אחר.

שמירת תוקף

22. (א) הוראות חוק זה לא יחולו על –

אי-תחולת החוק
(תיקון מס' 1)
תשכ"ב-1961

(1) ייבוא, ייצור, שימוש, החזקה, החסנה והעברה ממקום למקום של חמרי נפץ בידי צבא-הגנה לישראל, משטרת ישראל ושירות בתי הסוהר (להלן – הגופים הפטורים), ועל קניה ומכירה של חמרי נפץ על ידי אחד הגופים הפטורים, אלא שהחומר לא ייקנה אלא ממי שיש לו היתר מכירה ולא יימכר אלא למי שיש לו היתר קניה;

(תיקון מס' 1)
תשכ"ב-1961
(תיקון מס' 2)
תשל"ו-1975

(2) כלי יריה כמשמעותו בחוק כלי היריה, תש"ט-1949;

(3) החזקה לשם מכירה של זיקוקין די נור בתנאים ובכמות שייקבעו בתקנות.

(ב) (1) שר הבטחון רשאי להורות כי מפעל פלוני ממפעלי מערכת הבטחון או שלוחה פלונית משלוחותיה, דינם לענין סעיף קטן (א)(1), כולו או חלקו, כדין גופים הפטורים; ובלבד שהודיע על כך בכתב למי שממונה על מתן ההיתרים שעליהם חלה ההוראה ולועדת החוץ והבטחון; הוראה כאמור יכול שתהיה לתקופה מסויימת או ללא הגבלת זמן;

(תיקון מס' 1)
תשכ"ב-1961
(תיקון מס' 4 –
הוראת שעה)
תשע"ח-2018

(2) הופרטו מפעל או שלוחה ששר הבטחון הורה לפי פסקה (1) כי דינם יהיה כדין גופים פטורים, תעמוד הוראתו בתוקפה, כפי שניתנה, גם לאחר מועד ההפרטה, כל עוד לא הורה אחרת ובלבד שאין בה כדי לגרוע מהוראות כל דין; לענין זה, "מועד ההפרטה" – המועד שבו חדלה חברה המחזיקה במפעל או בשלוחה להיות חברה ממשלתית כהגדרתה בחוק החברות הממשלתיות, התשל"ה-1975.

(ג) חומר נפץ שנמסר מטעם צבא-הגנה לישראל לצורך אימונו של אדם הנמנה עם יחידה ששר הבטחון הכריז עליה ברשומות כיחידת אימון לענין סעיף קטן זה, לא יחולו עליו ההוראות בדבר החזקת חומר נפץ והעברתו ממקום למקום – לרבות נשיאתו על ידי המתאמן תוך כדי אימונו, אם מלאו למתאמן שש עשרה שנה והאימון נערך בהדרכת צבא-הגנה לישראל ובפיקוחו האישי של חייל שהוסמך כמדריך לענין סעיף קטן זה לפי פקודת צבא-הגנה לישראל; ובלבד שאם לא היתה היחידה מוסד חינוכי המוחזק או המנוהל על ידי צבא-הגנה לישראל, תהיה ההכרזה עליה כיחידת אימון טעונה אישורה של ועדת החוץ והבטחון על הכנסת.

(תיקון מס' 1)
תשכ"ב-1961

23. שר רשאי להעביר לאחר את סמכויותיו לפי חוק זה כולן או מקצתן, פרט לסמכות להתקין תקנות והסמכות למנות מפקח. הודעה על העברת סמכויות כאמור תפורסם ברשומות.

העברת סמכויות

24. (א) הממשלה רשאית להעניק לכל אחד מחבריה סמכות בביצוע חוק זה, לרבות התקנת תקנות בכל דבר הנוגע לביצועו כאמור.

ביצוע ותקנות

(ב) הענקת סמכויות לפי סעיף קטן (א) יכולה להיות כללית או מסוייגת.

(ג) הודעה על הענקת סמכויות לפי סעיף קטן (א) תפורסם ברשומות.²

25. (א) בטלים –

ביטול

² סמכויותיו הועברו לשר הרווחה והשירותים החברתיים, למעט לענין סעיף 9: "פ' תשע"ז מס' 7394 מיום 7.12.2016 עמ' 1312.

- (1) פקודת חמרי פיצוץ, 1937 ;
- (2) צו בדבר קניית חמרי פיצוץ, השימוש בהם והובלתם, תש"ט-1949 ;
- (3) תקנה 138 לתקנות ההגנה (שעת חירום), 1945.
- (ב) על אף האמור בסעיף קטן (א), כל היתר שניתן לפי אחד החוקים המפורטים בסעיף הקטן האמור, יראו אותו מיום תחילת תקפו של חוק זה, כאילו ניתן לפי חוק זה.
26. תקפו של חוק זה הוא מיום כ"ז באדר ב' תשי"ד (1 באפריל 1954).

תחילת תוקף

משה שרת
ראש הממשלה

יצחק בן-צבי
נשיא המדינה

[הודעה למנויים על עריכה ושינויים במסמכי פסיקה, תיקנה ועוד באתר נבו - הקש כאן](#)